

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICĂSCĂ-CULTURALĂ

ORGAN OFICIAL AL EPĂRHNIEI ORTODOXE ROMÂNE A ARADULUI

APARE DUMINECA
REDACȚIA ȘI ADMINISTRACȚIA
ARAD, STR. EMINESCU 18

DIRECTOR:
Icon. Stavr. Dr. GH. CIUHANDU

ABONAMENTE:
Pentru 1 an . . . lei 300
Pentru 6 luni . . . lei 150

Ultimul cuvânt al Reginei Maria

Țării mele și poporului meu

Când veți citi aceste slove, Poporul Meu, eu voi fi trecut pragul Tăcerii veșnice, care rămâne pentru noi o mare taină...

Și totuși, din marea dragoste ce ți-am purtat-o, aș dori ca vocea Mea să te mai ojunge încă odată, chiar de dincolo de linștea mormântului.

Abia împlinisem 17 ani, când am venit la tine; eram tânără și neștiutoare, însă foarte mândră de țara Mea de baștină, și sunt și astăzi mândră de a fi fost născută Engleză; dar când am îmbrățișat o nouă naționalitate, m'am străduit să devin o bună Româncă.

La început n'a fost ușor. Eram străină, într-o țară străină, singură între străini. Dar prea puțin sunt acel carl se reculeg să cugete cât de grea este calea, pe care o Principesă străină trebuie s'o parcurgă ca să devie una, cu noua țară în care a fost chemată.

Am devenit a voastră prin bucurie și prin durere. Privind înapoi, e greu de spus ce a fost mai mare: bucuria ori durerea? Cred că bucuria a fost cea mai mare, dar mai lungă a fost durerea.

Nimeni nu e judecat pe drept cât trăește; abia după moarte este pomenit sau dat uitării.

Poate de mine vă veți aminti, deoarece v'am iubit cu toată puterea inimii mele și dragostea mea a fost puternică, plină de avânt; mai târziu a devenit răbdătoare, foarte răbdătoare.

Mi-a fost dat să trăesc cu tine, Poporul Meu, vremuri de mare restriște și vremuri de mari îndepliniri. Pentru un timp mi-a fost dat să-ți fiu călăuză, să-ți fiu inspiratoare, să fiu aceea care a păstrat flacăra vie, aceea care a devenit centrul de îndârjire, în zilele cele mai negre.

Aceasta ți-o pot spune astăzi, căci nu mai sunt în viață.

În acele zile mi-ai dat un nume ce mi-a fost drag: M'ai numit „Mama tuturor” și așa vreau să rămân în amintirea ta, aceea care putea totdeauna să fie găsită, în clipele de durere sau de pericol.

A venit mai târziu o vreme când m'ai negat, dar aceasta este soarta mamelor; am primit aceasta și v'am iubit mai departe, cu toate că nu vă puteam ajuta așa de mult ca în zilele când credeai în mine. Dar aceasta e uitată.

Atât timp am fost în mijlocul tău, încât mi se pare, abia cu puțință că trebuie să te părăsesc; totuși,

orice om ojunge la capătul drumului.

Eu am ajuns la capătul drumului meu. Dar înainte de a tăcea pentru veșnicie, vreau să-mi ridic pentru ultima dată mâinile pentru o binecuvântare.

Te binecuvântez, iubită Românie, țara bucuriilor și durerilor Mele, frumoasă țară, care ai trăit în inima mea și ale cărei cărări le-am cunoscut toate... Frumoasă țară pe care am văzut-o întregită, a cărei soartă am împărțit-o atâția ani, al cărei vis strămoșesc l-am visat și eu, și mi-a fost îngăduit să-l văd împlinit.

Fi tu veșnic îmbelșugată, ții tu mare și plină de cinste, să stai veșnic fainică printre alte națiuni, să ții cinstită, iubită și pricepută...

Am credința că v'am priceput; n'am judecat, am iubit...

Niciodată nu mi-au plăcut formele și formulele, nu prea luam uneori seama la cuvintele ce le rostesc. Am iubit adevărul și am visat să trăiesc în lumina soarelui, însă fiecare trăește cum poate, nu cum ar dori...

Dar când îți vei aminti de Mine, Poporul Meu gândește-te ca la una care a îndrăgit viața și frumusețea, care a fost prea cinstită ca să fie cu băgare de seamă, prea miloasă să fie învingătoare, prea iubitoare ca să judece...

N'am nici o avuție să vă las; ceea ce cu atâta mărinimie mi-ai dăruit am cheltuit între voi; am înfrumusețat acele locuri unde Mi-a fost dat să trăesc. Dacă toate cele frumoase îți vor aminti de Mine, atunci voi fi deplin răsplătită de dragostea ce ți-am dăruit-o, fiindcă trumosul mi-a fost un crez.

Am redeșteptat la o viață nouă micul castel părăsit dela Bran, dar Tenha-Juvah a fost locul cel înfăptuit, acolo mi-a fost aat să fac din vis un adevăr, și fiindcă aceasta a însemnat pentru Mine mai mult decât aș putea tâlmăci vreodată, am cerut fiulul Meu Regele Carol II. ca inima Mea să fie adusă și așezată în „Stella Maris”, biserica ce am clădit-o la marginea mării.

Cu trupul voi odihni la Curtea de Argeș, lângă iubitul Meu soț, Regele Ferdinand, dar doresc ca inima Mea să fie așezată sub lespezile bisericii ce am zidit-o.

În decursul unet lungi vieți, atâția au venit la inima Mea, iucât moartă chiar, aș dori să mai poată

veni la ea. dealungul potecii cu crini ce mi-a fost mândria și bucuria...

Vreau să odihnesc acolo, în mijlocul frumuseților făurite de Mine, în mijlocul florilor ce le-am sădit.

Și cum acolo se găsește inima Mea, eu nu vreau să fie un loc de jale, ci dimpotrivă, de pace, și de farmec, cum a fost când eram în viață.

Incredințez copiii Mei inimii Poporul Meu; fiind muritorii, pot greși, dar inimile lor sunt calde, așa cum a fost a Mea, lubiți-i și fiți folositorii unui altuia, căci așa trebuie să fie.

Și acum, vă zic rămas bun pe veci; de acum înainte nu vă voi putea trimite nici un semn; dar mai presus de toate amintește-ți, Poporul Meu, că te-am lubit și că te binecuvântează cu ultima Mea suflare.

Maria

Credință și rațiune.

de Pr. Gh. Perva

Există în sf. Evangheliile o întâmplare, care-ți aduce aminte de capitoul așa de popular al filozofiei: credință și rațiune.

Scena e aceasta: Domnul Helstos, într'a patra strajă din noapte, umblă pe mare. Sf. Apostoli, văzându-L, îl iau drept nălucă. Mântuitorul îl liniștește, zicând: „Indrăsniți, Eu sunt; nu vă temeți”. Apostolul Petru, — cel care, din motive dictate nu de inimă, se va lepăda de El de trei ori, cel care a aflat de logic să întrebe pe Domnul: „Noi am lăsat toate și Te-am urmat, ce va fi nouă?”, — și de data aceasta cere potolirea îmboldurilor rațiunii: „Doamne, dacă ești Tu, poruncește să vin la Tine pe apă”. Iar Domnul, l-a zis: „Vino”. Și Petru, pogorându-se din corabie, a mers pe valuri către Iisus. Văzând, însă, vijelia, se temu și începând să se cufunde în mare, strigă: „Doamne, scapă-mă”. Domnul l-a luat de mână și l-a certat: „Puțin credinciosule...”

Întâmplarea aceasta, pare o alegorie a Rațiunii și a Credinței. Vremea numită „a patra strajă din noapte”, „vijelia” de pe mare, se pot asemăna cu aceea o mie și o sută de stări rătăcite, teoriile neclare și tulburătoare, chemări înșelătoare ale lumii acestuia; între cari chemări, omul, de bună seamă că și cu luminile minții va trebui să distingă chemarea cea adevărată: acea, „Vino”, plin de iubire al Mântuitorului.

Actul pogorării din corabie; clipa de părăsire a unui loc sigur, spre a te încredința valurilor, ca să ajungi lângă chemarea care se aude undeva — închipuie procesul Credinței.

Starea, care îndeamnă pe Apostoli să spună că Domnul e nălucă; rezerva, care îndeamnă pe Petru să ceară Domnului dovada că într'adevăr e El, șovăiala lui, teama de vijelie, toate acestea închipuie sfătuirile Rațiunii.

Rațiunea, care a avut totdeauna neîncredere în avântul credinței.

Rațiunea care adesea, a privit Credința, religia ca pe o „nălucă”. Rațiunea, care, tocmai pentru aceste vederi înguste, adesea n'a fost scăpată de la înecul sigur, decât numai fiindcă a apucat la vreme mână întinsă de Credință și iubire.

Dovadă, deci, că Credința nu poate fi ceva de care Rațiunea să aibă temeri. O spun aceasta și alții decât teologii. Fr. Paulsen de pildă, spune: „Religia nu cere să gândești ce nu se poate gândi, ci să crezi

ceea ce corespunde sufletului, voinței, și nu contrazice cugetarea (Introd. în Filozofie).

Promotorii civilizației, cel care a îndrăsnit mai întâiu să taie cu bisturiul în trupul bolnavului ori cel care s'a crăcat mai întâiu în mașina sburătoare, au fost, cu toții, apostoli îndrăsneți ai Științei. Au fost asemenea celorce au sărit din „barcă” în apă, poate mai mult la îndemnul credinței, al nădejzii în biruință, decât la acela al calculului și al certitudinii.

Rațiunea, te 'ndeamnă numai spre ceea ce îi pare ei posibil; să stai cuminte și fără risc în „corabie”. Credința e însă aceea care mută munții și face minunile.

Fără iluminării omenirei, cari s'au aruncat în „valuri” ca Petru, civilizația n'ar avea atâtea cuceriri mărețe.

De aceea, putem spune, că Rațiunea, care nu respinge, mâna întinsă, adică îndemnul venit din partea inimii, rațiunea care știe alege din vijelia vieții chemarea cea adevărată, acea „Vino” al cerului, va fi sortită preamăririi.

Câteva cuvinte despre cântarea în biserică.

De Pr. I. Șchiopu.

A vorbi despre cântarea în Biserica noastră, fie și numai în mod accidental prin câte-o observare răseală asupra vr'unei cântări, ori asupra vr'unui fel de a cânta, ori asupra unei compoziții muzicale bisericesti, înseamnă a face un lucru de folos, din mai multe temeiuri. Este bine să se analizeze cântarea și aplicarea ei — precum și tendința ei de evoluție — ori de purificare, sau chiar de simplificare — căci s'ar zice, că sunt prea lungi. Este bine, căci, de altă parte, serviciile bisericesti sunt toate numai o cântare dela început până la sfârșit; — și dacă toată liturgia este o cântare, compusă din eclemenii, răspunsuri, imne, irmoase, pricesne, tropare, etc., deci un tot muzical, unitar și complex, atunci această operă sacră trebuie să fie într'adevăr *magistrală*.

Nu voi analiza vastul repertoriu al Bisericii noastre, mulțimea și felurimea cântărilor noastre bisericesti, pentru că întâiu de toate, cântările bisericesti sunt toate frumoase și ar păcătuia acela care ar încerca o „operație” asupra lor, de scurtare ori de vre-o schimbare, ori chiar de modernizare. Sufăr, de altfel, destul biețele cântări bisericesti când sunt trecute prin sifa portativelor, căci li se ciuntesc mulțimea de înflorituri și apogiaturi, despre care se zice că sunt *țărănești*.

Alteceva, însă, este cu sf. liturgie. Jumătate din ea este cântată de cor (ori strană), iar jumătate este „intonată” de preot, (vorbesc de liturgie căci aici asistăm mai mult public).

Cântarea străni este frumoasă *); dar nu putem afirma aceasta și despre intonația preotului. Când preotul este dotat cu auz muzical și cu un glas dulce, el impresionează chiar și numai cu o intonație de tot monotonă; când preotul însă nu are darul cântării, atunci s'a dus frumusețea intonării! În asemenea, caz ce-i rămâne acelu preot, decât predica, păstorirea, blândețea, sau biroul? Da, însă poporul *cere și serviciu frumos*. Și-atunci, ce rămâne de făcut?

La preoții din vechiul regat se încearcă intonări frumoase, figurate, nu atât de monotone ca la noi.

Aceste Intonări de ectenii cer o artă, de a le exprima, de a le scoate din cele trei tonuri, în cadrul cărora se mișcă intonarea. Și, să ne întrebăm: Ar fi, oare încălcare, dacă, la noi, s'ar generaliza, în slujba preoțească, forma de „recitativo”, cum se aude ici-colo?

Sunt la noi mulți preoți, cu voci minunate, cu bune cunoștințe muzicale, cari ar sluji liturghii adevărat solemn și impresionant; dar nu avem, într-adevăr, *intonări cât de cât mai melodice*, sau cel puțin cu accente și intervale de „recitativo” mai atrăgătoare. Dacă ecteniilor le lipsesc intonări, ele ar fi necesare la citirea evangheliei măcar, și la imnele dela „pre Ta-tăl” înainte, în cursul sfintei liturghii.

Recitalurile aceste sunt începutul cântărilor; și este curios, cum ele au rămas la faza primitivă a monotoniei. Li se pot da o extindere de tonuri și o interpretare a textelor, mai frumoasă, și fără să se strimbească tradiția de a rămânea ele tot intonări în formă recitativă. Ori răspunsurile corului (străunii) la ecteniile din duminică de rând — sunt tot în formă recitativă, și este o perfectă imitație a recitării preotului: la „Iară și iară cu pace...” pe cele trei tonuri (*sol, fa, mi*, și în sus *mi, fa, sol*) strana răspunde, pe aceleași trei trepte „Doamne miluește-ne”.

E bine, și așa, dar de ce strana s'a dezvoltat atât de mult la corurile cu 7 și 8 voci, cu salturi dramatice, iar recitarea preotului a rămas aceeași simplă: Eu mă împac, fie și cu aceea simplă recitare, căci ea produce un minunat contrast cu complexitatea corului; dar tot pe atâta de cu femeie pot spune și dori, ca recitarea preotului să fie și frumoasă, dacă se poate chiar melodică, sau cu o undulație între intervale mai mari.

Ar fi chiar de așteptat un îndemnător în această latură a cântării, lucrat după o culegere de intonări — și recitări — din diferite părți ale țării noastre sau, poate, lărgit și la alte biserici ortodoxe**).

Noi am învățat, la școală, glasurile bisericesti — și toate cântările; dar asupra recitării nu se pune însemnătate — decât ni-a dat „scara” la citirea evangheliei***).

Să nu se creadă, că recitarea nu merită importanță și că nu posedă o frumusețe, sau că nu ar produce efect bun. Din contră, prin o oarecare reglementare, recitarea ar produce efecte pozitive. Asemenea unei plante primitive, cultivată rațional, recitarea ar da la iveală frumuseți nebănuite, — ignorate până acum.

Nu sunt pentru o schimbare a intonării, decât *pentru o cultivare și înfrumusețare a acestei bune părți din serviciile noastre bisericesti.*

*) Când, în adevăr, e frumoasă!

Redacția.

***) Bine-ar fi, dar și până atunci s'ar conveni, ca factorii competenți din fiecare eparhie să înlăture și să prevină cel puțin aberațiile de această natură din felul în care se slujește la altar și se cântă la strană, cu atâta lipsă de estetică muzicală și chiar de dicțiune sau pronunțare.

Redacția.

****) Instrucția și educația ritualistică, în parte și liturgică, a Clerului nostru se resimt de defectele de până aici ale Școlii teologice eparhiale. Ceeace n'au obținut Preoții, sub acest raport, în Școală, trebuie să câștige ei, prin consfățuirii preoțești și prin îndrumări rituale-liturgice *de sus*.

Peste tot, e o problemă, neglijată în complexul ei, până aici, și care trebuie pusă la ordinea de zi de cel ce se cuvine, în fiecare eparhie mai întâi și numai după aceea să ne gândim la reglementări pe unități mai mari bisericesti. Redacția.

Răspuns unui canonic

De P. F.

În cursul lunii Maiu, a apărut fascicula CXXIV-a (124) a „*Dictionarului de teologie catolică*”¹⁾ de sub conducerea profesorului E. Arman, dela facultatea de teologie din Strasbourg. Nimic interesant, în aparență. De vom deschide la coloana 17 sq. vom da de studiu păr. canonic I. G. Georgescu dela Oradea, care a colaborat, pentru a expune situația religioasă și istoricul ei în România.

Da va citi cineva cele scrise de păr. canonic nu știu ce va crede. Fie că noi nu am cunoaște Istoria Transilvaniei, fie că Sfântia Sa a fost prea mult prin străinătate și n'a avut posibilitatea să studieze frământările religioase din trecutul istoric al acestui colț de țară? Nu voim să ne mândrim cu ale noastre cunoștințe; dar o spunem sincer: păr. canonic trebuia să fie mai obiectiv.

Metodele întrebinate de Sf. Sa sunt cunoscute în Țară, în schimb, nu trecuseră hotarul.

Noi tocmai așteptam apariția acestei fascicule, încă la începutul anului și, în plus, și noi Ortodocșii îi cunoaștem *opera*.

Vom semna'la, acum numai fugitiv, câteva puncte spre a reveni mai târziu printr'un studiu, în care vom răspunde așa cum se cuvine, căci părintele Georgescu ne-a defăimat.

Noi nu căutăm să negăm rolul lui Nichita de Remesiana în ceiace privește încreștinarea Neamului nostru, dar aceasta nu însemnează că ne-am fi aflat în legătură directă cu „Sfântul Scaun”, și Vaticanul nu purta pe timpurile acelea acest titlu bombastic. Am ești din „Zona de cultură și civilizație” occidentelor și n'am înaintat, știe poate și Sf. Sa că nu din cauza unei lipse de legături cu Roma ci din cauza năvălirilor barbare.

Este drept, Ungurii (calvini) doreau să ne cucerească, în schimb, Austriecii prin intervenția lor în Ardeal caută și ei să ne câștige. Cearta lor ne permite ca să supraviețuim. Proverbul zice: „când doi se ceartă al treilea câștigă”. Și noi am câștigat.

Calvinii „fac din Biserica română un adevărat monstru: Biserica orientală în formele exterioare, calvinistă în fond”¹⁾. Așa zice păr. canonic, dar un singur lucru nu pot să înțeleg: nici un istoric protestant, ungar sau de orice limbă, nu are pretenția la astfel de teorie. Și să fim sinceri, lor le-ar conveni mai bine și s'ar putea folosi cu mai multă autoritate de asemenea izvoare. Ei nu vorbesc de așa ceva? Și, de aceea ne permitem să susținem că este și va rămâne o *teorie a Uniților*.

E adevărat, însă, că deosebirea între forma, în care Românii erau tratați din partea principilor cal-

¹⁾ „Dictionnaire de théologie catholique” fascicula CXXIV. Paris Librairie Letouzey et Ané 1938.

²⁾ „...font de l'Eglise roumaine un vrai monstre: Eglise orientale dans les formes extérieures, calviniste au fond”; coloana 18.

vini și între *maniera de care se foloseau Habsburgii*²⁾ catolici era enormă; *propunerile acestora prezentate în mod abil*³⁾ de Iezuiți, fură reținute⁴⁾. Firește, calvinii ne trataseră cu simnicie, iar Habsburgii cu viclesug!

Aceste „*maniere*” a momit pe unii preoți, cari doreau privilegiu, titluri, în schimb, ei nu știau — bieții de ei — de „Sfântul Scaun, fundamentul Bisericii”. Ei nu cunoșteau forma Statului totalitar, de care se servește azi Vaticanul. DVoastră, catolicii improșcați cu pietri, național-socialismul german, uitând că folosii aceleași sisteme. Fiindcă Hitler a demonstrat, că nu trece toate drumurile prin Roma la castelul Gandolfo, papa pregătește un Sylabus contra mișcării germane. Dece? Fiindcă Hitler n'a voit să sărute piciorul papii, cu toate că la Vatican se făcuseră pregătiri să-l primească.

Noi cunoaștem sforăriile dela 1700 și de cari „*maniere*” căutați să vă folosii și azi, adecă de a doși adevăru'. Sau ce altceva ar însemna cuvinte ca acestea:

„...Timp de mai bine de o jumătate de secol, după această unire⁵⁾ nu mai este mai mult întrebarea de Biserica ortodoxă sau ne-unită în Transilvania”⁶⁾.

Și aceasta este o „*teorie*” unită, în flagrantă contradicție cu adevărul.

De a dispărut ortodoxia de pe suprafața Ardealului, cum a re'nviat? Prin ce miracol?

Deocamdată atât!

Despre ce să predicăm?

14 August. Dumineca IX după Rusalii. Nu mai încapem îndolală — după importanța ei — că predica se cuvine să fie ascultată cu toată cuvința, de către toți. Slujitorul Domnului, preotul, dela sine nu grăiește nimic, ci toată învățătura este cuvânt Dumnezeuesc. (II Tim. 3₁₆). Iar de se cuvine — obligat fiind — slujitorului Domnului să predice (II Tim. 4₂, Tit. 1₉, 2₈) cu atât mai vârtos se cuvine creștinului — este dator — să asculte. (Fapte 3₂₃).

Este necuvincios prin urmare a ieși din biserică la începerea predicii, pentru că preotul care predica nu ne-ar fi simpatic, ori pe motiv că avem să mergem la vre-o întrunire și altele de acest fel. Fiecare să se gândească, că poate chiar în predica dela care a fugit, ar fi putut auzi astfel de îndrumări și sfaturi, cari ar fi contribuit în mare măsură la mântuirea sa. Cuvântul lui Dumnezeu este hrană pentru suflet. Celce se hrănește cu aceasta bravă, va fi viu în veac sufletul lui. Celce nu se hrănește, va muri în păcatele sale.

Nu se cuvine în timpul predicii, umblarea prin biserică, șoptirea, oftarea șgomotoasă, trântirea ușilor,

²⁻³⁾ Sublinierea este a noastră.

⁴⁾ „La différence entre la façon dont les Roumains étaient traités par les princes calvinistes et la manière dont usaient les Habsburg catholiques était enorme; les propositions de ceux-ci, habilement présentées par les jésuites, furent retenues”. Coloana 19.

⁵⁾...Este vorba de actul încheiat de Athanasie.

⁶⁾ „Pendant plus d'un demi-siècle, après cette union, il n'est plus question d'Eglise orthodoxe ou non-unie en Transilvanie”. coloana 19.

cu un cuvânt, niciun fel de șgomot.

Cel ce fac unele ca acestea, nu numai că el nu ascultă cuvântul lui Dumnezeu, ci împiedecă și pe alții. (Mat. 23₁₄).

Nu se cuvine în cursul predicii să citim — nici chiar în cartea de rugăciuni — căci prin aceasta desconsiderăm pe celce vorbește, iar acesta este slujitorul lui Dumnezeu, în numele Lui învăță și pe noi ne învăță.

În sfârșit este necuvincios să criticăm pe celce predica, sau predica. Aceasta au făcut-o fariseii cu Iisus. Din predică — oricine ar predica și oricât de simplu — totdeauna se poate învăța ceva bun și de folos. Cuvântul lui Dzeu, nu se cuvine să-l îndreptăm ci acela să ne îndrepte pe noi. (Ps. 2₁₀₋₁₁) Acel creștin ascultă cum se cuvine, cuvântul lui Dumnezeu în predică, care pornind dela cele auzite în predică, ia hotărâri bune și le aplică în viața sa — măcar pe timpul unei săptămâni, până la altă predică — dând pildă și altora, despre roadele bune ale cuvântului Dumnezeuesc. Să fim și noi, nu numai auzitori, ci și săvârșitori al cuvântului lui Dumnezeu.

21 August. Dumineca X. după Rusalii. Fără îndolală, cel mai însemnat moment liturgic — miezul sfintei Liturghii — este momentul prefacerii pâinii și a vinului în însuș Trupul și Sângele Mântuitorului. Iisus Hristos Domnul nostru, așa cum a fost pe cruce, s'a coborât și pe altarele noastre, iubind cum a iubit pe cruce, șoferind cum a suferit pe cruce, ca de pe aceeaș masă din acelaș pahar, să împărtășească unuia fiecăruia roadele câștigate prin jertfa Sa, împărțind fiecăruia din aceste roade, pe măsura iubirii noastre către El și a evlaviei noastre către sfânta jertfă a liturghiei. (Ioan 13₁).

Prin urmare, creștinul prezent la sf. Liturghie să știe, că deâteori vede altarul, vede Golgota. De câteori vede preotul îmbrăcat în ornate și-l ande rostind: „Luați măncați acesta este trupul meu... Beți dintru acesta toți acesta este sângele meu”, e ca și cum ar vedea pe însuși Iisus Hristos. Preotul e numai mijlocitorul, Hristos însuș este celce jertfește și se jertfește, după cum zice preotul în rugăciunea pe care o rostește: „Tu însu-Ți ești cel ce aduci și cel ce Te aduci”.

Iată dar, că mare păcat săvârșește acel creștin, care în aceste clipe sfinte nu este cu toată atențiunea, cu toată evlavia, aducând prin rugăciunile sale curate o jertfă de mulțumită tot atât de mare ca și jertfa de răscumpărare adusă de Hristos Domnul.

O mare necuvincință mai este și aceea, când creștinul nu așteaptă în răbdare și liniște sfârșitul deplin al sfintei Liturghii. Când începe cântarea „Fie numele Domnului binecuvântat”, încep să plece unii, producând și conturbare. Dacă am intrat în biserică cu evlavie cuvenită (Ps. 5₇) să ieșim din casa Tatălui cu aceeaș cuvință și evlavie, arătând prin aceasta că am petrecut câteva clipe, împreună cu Dumnezeu și-L purtăm în sufletul nostru, la casele noastre. (Ps. 25₈).

28 August Dumineca XI. după Rusalii. După toate cele de până aci, cu privire la bunăcuvința ce se cuvine casei Domnului, zicem cu Psalmistul: „Dați Domnului filii lui Dumnezeu, dați Domnului slavă și cinste. Dați slavă numelui Său. Închinați-vă înaintea Domnului, în biserică cea sfântă a Lui (Ps. 28₁₋₂). „Căci cine se va sui în muntele Domnului, sau cine va sta în locul cel sfânt al lui? Cel cu mâni nevin-

vate și cu inimă curată, care nu și-a întinat cu minciuna sufletul său și cu vicleșug nu s'a jurat vecinului său". (Ps. 23₃₋₄).

Rugăciunea permanentă a bunului creștin aceasta să fie: Ca să locuiesc în casa Domnului în toate zilele vieții mele, ca să văd slava Domnului și să cercetez biserica lui cea sfântă." (Ps. 26₆₋₇). Căci mai bine o zi în Curțile Tale, decât mii între streini; voiesc mai bine să fiu lepădat la pragul casei lui Dumnezeu, decât să locuiesc în lăcașurile păcătoșilor, căci soare și scut e Dumnezeu. Domnul dă har și mărire și pe celce umblă în neprihănire, nu-i lipsește de nici un bine." (Ps. 83₁₁₋₁₂).

Astfel, prin ascultarea demnă a sfintei Liturghii, creștinul dobândește bunăvoința și îndurarea tuturor puterilor cerești, a Tatălui, a Fiului și a sf. Duh, a preacuratei Fecioare Maria maica lui Dumnezeu și a tuturor sfinților. Sfânta Liturghie devine deci în chipul acesta, pentru adevăratul creștin, un izvor nesecat de dor și binecuvântare. În Iisus Hristos cel ce se jertfește pentru noi la fiecare sfântă Liturghie, le avem toate, fiind El totul pentru noi.

În sfârșit, Mântuitorul jertfindu-se pentru Biserică — noi suntem aceasta — (I Cor. 6₁₉) a sfințit-o curățindu-o prin spălare cu apă în Cuvând, ca să o înfățișeze pe ea Luiș măriță Biserică, neavând întinăciune nici prihană, sau altceva de acest fel, ci ca să fie sfântă și fără prihană. (Efes 5₂₆₋₂₇).

Suntem noi oare, prin felul nostru de viață și de gândire, curați, fără întinăciune, fără prihană, vrednici de mirele nostru ceresc?

Dacă până azi nu am fost, măcar de azi încolo să ne silim să fim mădulare demne ale sfintei Biserici, mădulare plină de sănătate duhovnicească ale Trupului lui Iisus Hristos.

Hristos Domnul voiește o Biserică de creștini înțelepți, un Trup sfânt, mădulare sănătoase, fii ai binecuvântării și ai harului. (Rom. 6₁₄).

ȘEDINȚA a III-a

ținută la 23 Maiu 1938, începând la orale 10 din zi.

Prezidează: Prea Sf. Sa Părintele Episcop Dr. Andrei Magieru.

Secretar: Sava Tr. Seculin.

23. Se citește procesul verbal al ședinței I și se verifică.

24. Citirea și verificarea procesului verbal al ședinței a II-a se amână, acesta nefiind încă redactat, urmând a fi verificat în ședința proximală.

25. Comisia bisericească, prin raportorul ei pâr. Iosif Goanță referență asupra raportului general al Consiliului eparhial Nr. 4290/1938 despre gestiunea secției administrative bisericești pe anul 1937 și propune, iar

Adunarea Eparhială îl ia la cunoștință în general și îl primește ca bază la discuțiuni în special, hotărând tipărirea lui între anexele actelor și desbaterilor Adunării Eparhiale (anexa C).

26. Cu privire la cele cuprinse în punctul I din raportul general al Consiliului eparhial Nr. 4290/1938, despre numărul ședințelor Consiliului eparhial și al actelor rezolvate, comisia bisericească prin acelaș raport propune, iar

Adunarea Eparhială le ia la cunoștință.

27. Cu privire la cele arătate în punctul II din raportul general al Consiliului eparhial Nr. 4290/1938, despre progresele realizate în toate domeniile vieții bisericești, comisia, prin raportul ei propune: să se ia la cunoștință și invită Consiliul eparhial să stăruie și pe mai departe, ca slujitorii sfintelor Altare, conștii de rolul misiunii lor mântuitoare de suflete, să continue opera de reîncreștinare a enoriașilor, reînviind virtuțile de odinioară ale străbunilor.

Adunarea Eparhială le ia la cunoștință cele propuse.

28. Privitor la cele arătate în punctul III din raportul general Nr. 4290/1938 al Consiliului eparhial, referitor la cele 30 parohii nou înființate și recunoscute de Ministerul Cultelor, în urma cărui fapt azi nu mai avem în Eparhie preoți nebugetați, comisia bisericească propune, iar

Adunarea Eparhială le ia la cunoștință.

29. Cu privire la cele arătate în punctul IV al raportului general Nr. 4290/1938, în chestia încadrării preoției ardeleni în legea generală de pensii și trecerea ei la Casa Generală de Pensii a Statului, cu începere dela 1 Aprilie 1937, raportul comisiei bisericești propune, iar

Adunarea Eparhială, după lămuririle necesare date de Prea Sf. Sa Părintele Episcop Andrei, le ia la cunoștință cele raportate și invită Consiliul eparhial ca, în marginea posibilităților fondului eparhial, să armonizeze și pensiile preoților (și membrilor de familie) pensionați înainte de 1 Octombrie 1930.

30. Privitor la cele arătate în punctul V al raportului Nr. 4290/1938 al Consiliului eparhial, referitor la oficiile și consiliile parohiale, comisia bisericească prin acelaș raport propune, iar

Adunarea Eparhială le ia la cunoștință.

31. Cu privire la cele arătate sub punctul VI din raportul general al Consiliului eparhial, Secția bisericească, Nr. 4290/1938, despre activitatea pastorală a preoției, comisiunea bisericească, prin raportorul ei propune, iar

Adunarea eparhială le ia la cunoștință, cu dorința ca preoția să fie totdeauna la datorie, să nu se mărginească numai la strictul necesar și să se facă toate tuturor, să dea activitate cât mai intensă nu numai în, ci și afară de

biserică; să se facă pastorație individuală, întronând pacea în toate casele, stârpind ura, dușmănia și certele dintre credincioși; prețimea să-și dea contribuția într-o măsură cât mai largă la educarea religioasă-morală a tineretului premilitar.

32. Cu privire la cele relatate în punctul VII din raportul general al Consiliului eparhial Nr. 4290/938, privitor la serviciul de control la oficiile parohiale și protopopești, raportorul comisiunii bisericești, în numele comisiunii propune, iar

Adunarea eparhială le ia la cunoștință și invită Consiliul eparhial să intervină la forurile competente, ca să li-se dea protopopilor personalului ajutor necesar, în conformitate cu dispozițiile cuprinse în Statutul pentru organizarea Bisericii ort. române.

33. Referitor la cele raportate în punctul VIII din raportul General Nr. 4290/938 al Consiliului eparhial, secția adm. bisericească prin raportorul ei propune, iar

Adunarea Eparhială le ia la cunoștință.

34. Referitor la cele raportate în punctul IX din raportul general al Consiliului eparhial Nr. 4290/938, privitor la asistența socială din spitale, sanatorii și penitenciare, comisiunea bisericească propune, prin același raportor, iar

Adunarea eparhială ia cu plăcere la cunoștință cele raportate și invită Consiliul eparhial să intervină la Ministerul Sănătății, pentru a se decreta, obligator, asistența socială și îngrijirea suferinșilor a bolnavilor la toate instituțiile amintite.

35. Cu privire la cele cuprinse în punctul X din raportul general al Consiliului eparhial, secția bisericească, Nr. 4290/938, despre Academia teologică, comisiunea bisericească prin raportorul ei propune, iar

Adunarea eparhială ia la cunoștință cele raportate și aduce mulțumiri Mănăstirii Hodoș-Bodrog, pentru ajutorul de 25.000 lei acordat studenților dela Academia teologică, pentru îmbrăcarea în uniformă preoțească.

36. Cu privire la cele raportate în punctul XI al Consiliului eparhial Nr. 4290/938 despre absolvenții de teologie, raportorul comisiunii bisericești propune, iar Adunarea eparhială, după declarația făcută de Prea Sf. Sa Părintele Episcop Andrei, că va impune fiecărui absolvent de teologie să catehizeze, până ce va fi hirotonit, în localitatea unde domiciliază, ia la cunoștință cu vie mulțumire cele raportate.

37. Referitor la cele raportate în punctul XII din raportul general al Consiliului eparhial Nr. 4290/938, despre școala de cântăreți, comisiunea bisericească prin același raportor propune, iar Adunarea eparhială, după ce ia cu

vântul deputații Dr. P. Cioban, Dr. V. Mircu, Gh. Todan, Dr. A. Cioban, Dr. R. Coțoiu, R. Rafiroiu și lămuririle date de Prea Sf. Sa, privitor la introducerea cântării unisono

la la cunoștință cele raportate.

38. Cu privire la punctele XIII despre pelerinajele religioase la sf. Mănăstire H. Bodrog, la schitul Sf. Gheorghe din protopopiatul Șiria și la biserică din Lipova, XIV despre zidiri și renovări de biserică, XV despre sfințirile și renovările de biserică, XVI despre vizitațiile arhieriești, XIX despre rezultatul examenului de capacitate preoțească, XX procese matrimoniale, XXI despre Consistorul spiritual eparhial, cuprinse în raportul general Nr. 4290/938, comisiunea bisericească prin raportorul ei propune, iar

Adunarea eparhială ia la cunoștință cu vie mulțumire cele raportate.

39. Cu privire la cele cuprinse în punctul XVII al aceluiași raport al Consiliului eparhial Nr. 4290/938, despre casele parohiale, comisiunea bisericească prin același raportor propune, iar Adunarea eparhială, după ce ia cuvântul la aceasta chestiune Dr. R. Coțoiu, Dr. V. Mircu și după lămuririle date de Prea Sf. Sa Părintele Episcop, iar

Adunarea eparhială ia la cunoștință cele raportate și invită Consiliul eparhial să insiste și pe mai departe pentru realizarea desideratului atât de just al preoțimel, de a avea locuință potrivită; să se intervină la autoritățile administrative pentru subvenții în acest scop, iar ajutoarele să fie distribuite prin Consiliul eparhial.

40. Cu privire la cele arătate în punctul XVIII din raportul general al Consiliului eparhial Nr. 4290/938, referitor la dăruiri, același raportor în numele comisiunii bisericești, propune să se ia la cunoștință cele raportate, exprimându-se atât credincioșilor, cât și autorităților mulțumiri pentru ajutoarele acordate și îndeosebi Municipiului Timișoara și județului Timiș-Torontal, pentru dărnicia de milioane, acordate pentru zidirea catedralei.

Adunarea eparhială ia la cunoștință cele raportate și primește cele propuse.

41. La punctul XXII din raportul Consiliului eparhial Nr. 4290/938, privitor la împroprietărirea, același raportor propune în numele comisiunii bisericești, iar

Adunarea eparhială ia act de cele raportate, invitând Consiliul eparhial să intervină la Inaltul Guvern, ca să facă împroprietărirea și a acelor parohii cari nu au fost încă împroprietărite.

42. Cu privire la cele arătate în raportul Consiliului eparhial Nr. 4290/938 în partea datelor statistice despre Biserică și instituțiile ei, II, fluctuația clerului, în punctul III statul per-

sonal al clerului, în punctul IV fluctuația poporului, în punctul V viața religioasă și în punctul VI viața familiară, comisiunea bisericească prin acelaș raportor propune, iar

Adunarea eparhială la la cunoștință cele raportate și constată cu bucurie că cununile religioase, față de anul 1936, au sporit cu 3523 perechi, prin ce s'a redus foarte numărul căsătoriilor nelegiuite; totodată invită Consiliul eparhial să intervină la On. Guvern în sensul, ca trecerile la biserică ort. rom. numai atunci să fie considerate de valide, dacă ofițerul stării civile a primit dela preotul Bisericii noastre, că cel trecut este luat între membrii Bisericii ort. române.

43. Comisiunea bisericească prin acelaș raportor prezintă raportul special al Consiliului eparhial Nr. 2478/938, privitor la o nouă clasificare a parohiilor pe noul ciclu de 5 ani, iar

Adunarea eparhială îl aprobă.

44. Referitor la raportul special Nr. 4987/938 al Consiliului eparhial în chestiunea acordării avansurilor din fondul eparhial preoțesc, în contul pensiilor ce le vor primi dela Casa Generală de Pensii cei 2 consilieri eparhiali și 18 preoți pe data de 1 Aprilie 1938, comisiunea bisericească prin raportorul ei propune, iar

Adunarea eparhială aprobă raportul prezentat.

45. Referitor la raportul special Nr. 4988/1938 al Consiliului eparhial în chestia majorării ajutoarelor (pensiilor) beneficiarilor rămași în sarcina fondului eparhial preoțesc, după lămuririle date de Prea Sf. Sa Părintele Episcop Andrei, comisiunea bisericească prin raportorul ei propune, iar

Adunarea eparhială aprobă majorarea ajutorului până la limita, în care fondul poate suporta aceasta majorare.

46. Acelaș raportor prezintă raportul special Nr. 4989/938 al Consiliului eparhial, privitor la suprimarea cheltuielilor de înmormântare acordate până la 31 Martie a. c. din fondul eparhial preoțesc și comisiunea propune, iar Adunarea eparhială, după ce la acest obiect iau cuvântul Gh. Todan, Dr. A. Cioban, Dr. V. Mircu, M. Cosma și după explicația dată de Prea Sf. Sa Părintele Episcop Andrei,

cu majoritatea de voturi aprobă propunerea comisiunii de a suprima în viitor acest ajutor.

47. Prezintă raportul special al Consiliului eparhial Nr. 5012/938, privitor la cererea I. P. C. Sale Părintelui iconom stavrofor Dr. Gheorghe Ciuhandu pentru a fi răsplătite străduințele și cercetările I. P. C. Sale privitor la lucrările sale de valoare istorică, culturală și de propagandă ortodoxă, Comi-

siunea bisericească, apreciind valoroasa activitate, depusă în interesul Bisericii, prin raportorul ei propune, iar

Adunarea Eparhială autorizează Consiliul Eparhial să rezolve favorabil cererea I. P. C. Sale părintelui iconom stavrofor dr. Gh. Ciuhandu.

48. Privitor la raportul special Nr. 3982/1938 al Consiliului Eparhial, prin care se transpune proiectul de noua normă stolară, Comisiunea bisericească prin raportorul ei propune, iar

Adunarea Eparhială primește proiectul ca o normă de orientare.

49. Urmează la ordinea de zi desbaterea raportului general Nr. 4720/938 al Consiliului Eparhial, despre activitatea Secției culturale a Consiliului Eparhial, în anul 1937. Raportorul I. P. C. Sa păr. iconom stavrofor dr. T. Botiș rectorul Academiei teologice, în numele Comisiunii culturale propune, iar Adunarea Eparhială hotărăște:

Raportul general al secției culturale Nr. 4720/1938, fiind distribuit membrilor adunării Eparhiale, în general se la la cunoștință și se va țipări ca anexă la Actele și desbaterile Adunării Eparhiale (Anexa D).

50. Cu privire la acelaș raport general al Consiliului Eparhial Nr. 4720/1938, care este luat în desbatere specială, acelaș raportor al Comisiunii culturale propune, iar Adunarea Eparhială hotărăște:

punctul 1. privitor la activitatea secției culturale, punctul 8. referitor la activitatea de birou a secției, punctul 9. referitor la programele analitice ale școalelor primare și secundare, punctul 10. referitor la școalele primare și supraprimare, punctul 11. referitor la conferințele catinetice, punctul 14. referitor la festivalul aranjat cu concursul Societății ortodoxe-naționale a femeilor române, punctul 15. referitor la paraclisele școlare, punctul 17. referitor la școala normală „Dimitrie Țichindeal”, punctul 18. referitor la statistica generală a elevilor și elevelor din școalele secundare, punctul 19. referitor la ucenici și ucenice, punctul 20. referitor la Internatul eparhial de fete, punctul 21. referitor la Societățile culturale și religioase, punctul 22. referitor la misiunile religioase, punctul 23. despre propaganda religioasă, punctul 24. referitor la fundațiunile eparhiale de burse, punctul 25. referitor la acțiunea antialcoolică se la la cunoștință.

51. La punctul 2 din acelaș raport general Nr. 4720/1938 al Consiliului Eparhial, referitor la regulamentul special pentru secția culturală, comisia culturală este de părerea că redactarea regulamentului de funcționare a secției culturale este o necesitate, care nu se poate amâna. Comisiunea constată, că principiile generale precizate de Consilierul referent cultural, privitor la felul cum trebuie organi-

zată această secție îmbrățișează toate preocupările, cari intră în atribuțiile ei și propune, ca acestea să servească de bază la întocmirea regulamentului din chestie. Regulamentul întocmit de o comisiune de 3 membrii, sub prezența Consilierului referent cultural, se va prezenta proximei Adunări Eparhiale.

Adunarea Eparhială ia la cunoștință cele raportate.

52. Privitor la punctul 3 din raportul Consiliului Eparhial Nr. 4720/938, referitor la metoda de a lucra la secția culturală, comisiunea prin raportorul ei propune, iar Adunarea eparhială hotărăște:

se menține în întregime hotărârile Nr. 65—66 ale Adunării Eparhiale din 1937.

53. Cu privire la cele raportate la punctul 4 din raportul general Nr. 4720/938 al Consiliului eparhial, referitor la biblioteca eparhială, comisiunea culturală prin acelaș raportor propune, iar Adunarea eparhială hotărăște:

Consiliul eparhial este invitat, să ia demersuri, pentru așezarea și concentrarea acestei bibliotecii într'un local potrivit importanței și menirii sale culturale, precum și pentru inventarierea și sporirea ei rațională.

54. La punctul 5 din acelaș raport al Consiliului eparhial Nr. 4720/938 referitor la muzeul eparhial, comisiunea culturală propune, iar Adunarea eparhială

ia cu plăcere act despre executarea, prin secția culturală, a hotărârii sale Nr. 70/937 și aduce vii mulțumiri Primăriei Municipiului Arad pentru adăpostul ce-l dă muzeului nostru bisericesc în Palatul său Cultural.

55. Referitor la punctul 6 din raportul Nr. 4720/938 al Consiliului eparhial, privitor la cercetările istorice, comisiunea culturală, prin raportorul ei propune, iar Adunarea eparhială hotărăște:

Pentru a încuraja și promova cercetările și studiul trecutului eparhiei istorice a Aradului, în scopul scrierii și publicării monografiei ei, alocația bugetară de 15.000 lei să fie urcată în bugetul exercițiului 1938/39 la 20.000 lei.

Adunarea eparhială ia cu plăcere act despre străduințele și studiile istorice ale p. consilier referent cultural iconom stavrofor Dr. Gh. Ciuhandu, încununată cu publicarea monografiei „Episcopii Samuil Vulcan și Gher. Raț” și invită Consiliul eparhial să afle mondalitatea și a unei recompensări materiale pentru munca depusă la scrierea acestei lucrări valoroase și a cheltuielilor împreunate cu publicarea ei.

56. Privitor la punctul 7 din raportul general al Consiliului eparhial Nr. 4720/938 referitor la bugetul Secției culturale, comisiunea culturală propune, iar Adunarea eparhială hotărăște:

Să se mențină și în bugetul anului 1938/39 alocația globală de 140.000 lei ce a avut-o secția culturală și în anul trecut.

57. Cu privire la cele raportate în punctul 12 din acelaș raport general Nr. 4720/938 al Consiliului eparhial, privitor la învățământul secundar, comisiunea culturală prin raportorul ei propune, iar Adunarea eparhială

invită Consiliul eparhial să intervină la On. Minister al Educației Naționale pentru înființarea de catedre pentru instrucțiunea și educațiunea religioasă a elevilor și elevelor ort. rom. dela liceele comerciale din Arad și Timișoara și că numirile de catiheți la școlile din cuprinsul eparhiei să se facă cu preavizul Prea Sf. Sale Părintelui Episcop Eparhial.

58. La punctul 13 din raportul general al Consiliului eparhial Nr. 4720/938 referitor la inspecțiunea învățământului religios secundar, comisiunea culturală propune, iar Adunarea eparhială hotărăște:

se menține în întregime hotărârea Nr. 67/938 a Adunării eparhiale.

59. Cu privire la punctul 16 din acelaș raport general al Consiliului eparhial, secția culturală, Nr. 4720/938 referitor la sistematizarea de catedre de religie la școlile comerciale de băieți și fete din Arad și Timișoara, precum și la orele de religie dela aceste școli, comisiunea culturală prin raportorul ei propune, iar Adunarea eparhială

invită Consiliul eparhial să stărne mereu pentru îmbunătățirea educației religioase-morale a tinerimii ort. dela aceste școli prin înființarea catedrelor de religie necesare și introducerea în programa lor analitică a orelor de religie, ca la școlile secundare teoretice.

60. Comisiunea bugetară, prin raportorul ei propune, iar Adunarea eparhială hotărăște:

Se votează deputaților eparhiali o diurnă de 200 lei pe zi și cheltuielile de deplasare pentru cei din alte localități.

Președintele Adunării Eparhiale, Prea Sfinția Sa Părintele Episcop Andrei, ridică ședința la orele 13 din zi și fixează termenul proximei ședințe pe 23 Mai orele 17 d. m.

Președinte:

(ss) Andrei

Episcop

Secretar:

(ss) Sava Tr. Seculin

Acest proces verbal s'a citit și verificat în ședința Comisiunii de verificare ținută în 15 Iunie 1938.

(ss) Mihai Păcățianu

(ss) Dr. Iustin Suciu

(ss) Dimitrie Muscan

(ss) Traian Vașlanu

(ss) Dr. Nicolde Popovici

(ss) Sava T. Seculin

(ss) Dr. Romul Coțotu

(ss) Dr. Emil Veliciu

(ss) Traian Magler

(ss) Dr. Ioan A. Drincu

(ss) Dr. Ioan Ursu

Cronică

„Revista Teologică” dela Sibiu a avut buna inspirație de a scoate, recent, un număr special, pentru Iulie—August închinat „Ortodoxiei și Uniunii”. Deși preoșii noștri, în mare parte sunt abonați la „R. T.”, totuși socotim de bun lucru să scriem aceste câteva șire informative în cauză.

Cititorii noștri o știu prea bine, că diferendul în chestiune nu e rodul vremurilor noastre, ci el datează de aproape un sfert de mileniu, de când l-au provocat în sinul poporului românesc din Ardeal politica habsburgică, și-l mențin aceia, cari se complac în diferențierea aceasta care împărțește, tot mai mult, în două tabere opuse simțirea noastră religioasă și viața românească. Acesta fiind durerosul adevăr, noi n'avem loc cât să-l regretăm profund și, din situația defensivă în care suntem puși, să tindem mereu a lămurii problema, prin cercetări de tot felul.

Sub acest dublu raport, defensiv și de lămurire, „Revista Teologică”, prin priceputul său redactor, care e părintele profesor de Academie teologică dela Sibiu, Grigorie T. Marcu, nu numai a avut o bună inspirație, ci a satisfăcut chiar unei necesități arzătoare, ce trece dincolo de domeniul unei polemici sterile.

De astădată ne restrângem să semnalăm numele colaboratorilor la acest număr de revistă, ca și temele, de cari ei se ocupă, și anume: Diacon Gr. T. Marcu: Uniunea în Istoria Românilor; prof. univ. Dr. J. Lupș: Două anchete oficiale în satele din scaunul Sibului (1744—45); prof. univ. Dr. I. Matei: O carte din 1699 contra desbinării religioase; icon. stavr. Dr. Gh. Ciuhandu: „Problema săcutescă” sub raport confesional, — prof. univ. Dr. O. Ghibu: Pe marginea unei reviste „catolice” din Transilvania; pr. prof. Sim. Radu: Doctrina r.-cat. despre indulgențe; prot. Dr. Sebastian Stanca: Propaganda uniunii în Munții Apuseni; diacon prof. Dr. St. Lupș: Religia strămoșilor; pr. prof. Dr. I. Stanciu: Ce ne spun istoriograful uniunii despre desbinarea religioasă dela 1700? — În afară de aceste studii, se mai cuprind, în același fel, și alte note și informații mai mărunte.

Cea mai mare parte, a acestui material lămuritor este înedit și, prin urmare, e merit să aducă serviciul bune altor cercetători de istorie și să deie de gândit aceluia cari se complac în starea de disidență în raport cu sufletul românesc de veacuri, în tabăra Vaticanului, care a proclamat, nu prea demult, o nouă sărbătoare: pe cea a lui „Hristos Regele” — punte de trecut pe d'asupra Regalității române, sub imperiul Papalității, de acord cu concepția politică ungurească mai nouă din România.

E tocmai tema pe care o abordează d. prof. O. Ghibu, în articolul său menționat. Numărul în chestiune al „Revistei Teologice” interesează, deci, din două puncte de vedere — religios și politic —; de aceea am ținut să atragem atenția specială asupra lui.

Și că, firește, Blajul e deja rău cătrănit din pricina acestui număr al revistei sibiene.

Arhimandritul Scriban a împlinit în primăvara trecută 60 ani de vârstă. Din acel prilej, colegii săi, profesori la Facultatea de Teologie dela Chișinău, au ținut de cuviincios să-l sărbătorească. În revista oficială dela Iași, „Mitropolia Moldovei” (No. pentru vară) găsim două articole bine meritate despre viața și activitatea I. P. C. Sale. Deși cu întârziere numai,

luăm act de acest eveniment, înregistrându-l și noi, deoarece I. P. Cuv. Sa, are și aici mulți prețuroși și cunoscuți, personal și după prea frumoasa activitate ce a dezvoltat.

Săptămâna „Sfântului Ștefan” (bine înțeles cel unguresc) se apropie și, dupăcum ni se dă să cetim, va fi o vrednică continuare a păcărilor ungurești trecute, din prilejul congresului „euharistic”(?) dela Budapesta. Se spune că deastădată, va fi purtată în procesiune nu numai „mâna dreaptă” a primului rege unguresc (despre care ungurii protestanți spun, cu revoltă, că nu e relievie autentică), ci și coroana Ungariei milenare! S'auzim: cine se mai anunță de a participa la aceste festivități ale primului rege ungar, botezător ortodox și trecut apoi la „catolicismul apusean”? Fie măcar și așa, participând „neoficial”, cum participaseră două „ilustrități” uniete (dela Oradea și Lugoj. Au zăm, că la congresul euharistic a fost și un protopop uniet din Arad). Că doar e vorba de „șogorș gul” catolic, mai tare decât legea sângelui românesc, la el, bine înțeles... și apostolul „catolicismului” papal pe aceste meleaguri.

O nouă orânduire a învățământului românesc, universitar și de școale superioare ca și de grad secundar, a fost decretat printr'un recent decret-lege, publicat deja în „Monitorul Oficial”. Pe toată linia s'a redus durata serviciului la 35 ani, ca și limita de vârstă a corpului didactic, în vederea pensionării. Scopul este dublu: premenirea cadrelor didactice și plasarea elementelor pregătite în vederea catedrelor. Să nădăjduim tot binele, de pe urma acestor măsuri.

Cu privire la învățământul secundar, acesta va trece prin schimbări și ca sistem didactic: se reduce adică cifra școalelor secundare cu caracter teoretic de până aci, sistându-se unele din ele, iar altele se vor preface, în școale cu caracter mai realist. De e bine sau rău, e grija celor mai mari cari au răspunderea. Nu adăugăm nici o împotrivire, ci numai constatarea: că prea prin multe vântoase a fost trecut, de o serie de ani încoace, învățământul românesc. Și adăugăm și o dorință: Schimbarea d'acum să fie cea mai norocoasă și de lungă durată.

Bibliografii

V. Dudu: *Biserica ortodoxă din Rusia sovietică*, lucrare a unui teolog și cunoscător al actualelor stări din Bisericile naționale ortodoxe, o găsim menționată într'un mare cotidian dela București. O anunțăm, deși nu o cunoaștem, crezând că va interesa și pe cititorii noștri, cari o pot cere prin Librăria diecezană.

Prof. Nic. Ilie: *Date și Documente istorice privitoare la reînălțarea parohiei (1921) și la edificarea bisericii ort. române din Dicioșanmartin (1927—37)*. Dicioșanmartin 1938. Are 58 pagini, format mare, cu mai multe ilustrații. Pretul Lei 40.

Autorul, prof.-sor de altfel de matematică și fizică la gimnaziul din acea localitate, a fost bine inspirat, prin tot ce a făcut în interesul tinerii noastre comunități reînviată într'un centru înstrăinat și încăput sufletește pe mâna bisericii uniete, ca și prin publicarea acestei monografioare, al cărei venit curat, deasemenea, este destinat bisericii noastre din acea localitate. Autorul înfățișează marile străduințe, de-

puse în cauză, în lupta cu neajunsurile materiale și cu pledecile, multiple și neconținute ridicate în cale de biserică onletă, care după suprimarea Ortodoxiei românești n'a fost în stare să salveze pe deplin Românișmul în Dicșosânmartin. Relevăm, bucuroși, străduințele și cartea d-lui prof. N. Ilie, ca și scopul moral și material, al lucrării sale, bucuroși de a semnala aceasta monografie spre îndemnarea și a altora s'aștearnă pe hârtie lucruri, ca acestea, cari dela o vreme se uită. Cartea se poate procura prin Librăria noastră eparhială.

Informațiuni

La telegrama pe care Prea Sf. Sa episcopul nostru Andrei a adresat M. Sale Regelui nostru Carol al II-lea cu prilejul trecerii la cele eterne a M. Sale Regina Maria a României, M. Sa a binevoit a răspunde cu următoarea telegramă: *„Mulțumesc pentru bunele cuvinte ce Mi-le-ați adresat în numele Eparhiei Aradului“*.

Anunțăm cu acest titlu tuturor cititorilor noștri — în deosebi preoți — că noul Consilier referent la secția administrativă-bisericască a Consiliului nostru eparhial, în persoana P. C. S. Păr. Protopop Procopie Givulescu, — precum și noul Vicar-revizor eparhial P. C. Sa Părintele Protopop Cornel Magieru, și-au luat în primire rezortul, la 1 August a. c. și că tot de atunci și-au început activitatea de birou în noua funcție ce li s'a încredințat.

Di Rafiroiu Silvestru, arhitect konzistorial va lipsi din Timișoara până la 26 August a. c.

† Luiza Barzu n. Petrovici soție de preot, din Bacăul de mijloc a trecut la cele vecinice în 31 Iulie 1938, în etate de 75 ani și în al 55-lea an al fericitei sale căsătorii, după luogi și grele suferințe, fiind împărtășită cu sfânta taină a cuminecături. Rămășițele pământești au fost așezate spre odihnă vecinică în ziua de 2 August a. c. la orele 10 a. m. în cimitirul s-tei biserici ort. rom. din Bacăul de mijloc. O jălește vetesarul preot penhionar Pr. L. Barzu și un mare număr de rude.

In vecl pomenirea ei!

Cuvântul din fruntea numărului nostru 33—34 din prilejul înmormântării Reginei Maria, a fost ținut de redactorul nostru, la slujba religioasă din localitatea balneară *Vaja de jos* jud. Hunedoara.

Poșta Red.

Pr. O. A. în N: Articolul trimis, just și bineintenționat, e prea lung. Deci nu-l putem publica. Rămâne să scriem în cauză, la un prilej potrivit, mai scurt. Până atunci îl socotim ca informație pentru Redacție.

Nr. 6690/1938.

Anunț școlar.

Se aduce la cunoștința celor interesați, că petițiunile de primire în Academia Teologică din Arad, pentru anul școlar 1938/39, se vor înainta Consiliului Eparhial ort. rom. din Arad, până la data de 15 Septembrie 1938, anexând în original următoarele acte:

1. Diploma de bacalaureat sau cea de Seminar teologic, sau de Școală normală cu 8 clase.

2. Extras de botez dela oficiul parohial, eliberat în timpul cel mai recent.

3. Certificat medical prin care să se constate integritatea corporală și spirituală a petiționarului.

4. Certificat de moralitate dela oficiul parohial la care aparține petiționarul.

5. Certificat dela preotul locului că știe citi cu litere cirile și că are aptitudin pentru cânlări.

6. Certificat despre situația militară, dacă este înrolat.

7. Cel ce cer și sunt primiți ca solvenți vor înainta obligațiunile din partea părinților sau a tutorului, că vor plăti regulat cheltuelile de întreținere obligatorii în internat în cursul anilor de studii.

8. Condițiunile de întreținere în internat sunt: 8000 lei anual, care se plătește în 3 rate anticipative, la Rectorat.

Lei 3000 la înscriere; lei 2500 la 1 Ianuarie 1939 și lei 2500 la 1 Aprilie 1939.

9. Toți studenții sunt obligați a locui în internatul teologic.

10. Nici un student nu poate fi primit în Academia sau la examen, dacă nu este în ordine cu taxele de internat, restante și curente.

La intrare în internat fiecare student va aduce cu sine: 6 cămăși, 6 perechi de subpantaloni, 3 cămăși de noapte, 6 perechi de ciorapi, haine de pat (cearceafuri, plapomă, pernă și covertură de pat), 3 ștergare, 3 șervete, un pahar, o ceașcă, 3 farfurii, plepteni, săpun, perle de dinți, de haine, de ghete, și îmbrăcăminte necesară.

Studenții sunt obligați a-și procura și purta uniforma preoțească (reverenda).

11. Petițiunile se vor timbra legal și se vor scrie cu mâna proprie. Cele netimbrate, ori defectuos înscrise se vor retrimite nerezolvate.

12. Petiționarul să indice domiciliul și poșta ultimă scrisă corect și citeț.

13. Înmatriculările studenților se fac la Rectoratul Academiei, în zilele de 27—29 Septembrie 1938.

Cel întârziat dela termenul înmatriculării pot fi înmatriculați și admiși numai cu aprobarea Consiliului eparhial.

14. Taxele școlare se plătesc la Rectoratul Academiei și sunt de lei 1100 pentru studenții noul, iar pentru cei ce continuă sunt de lei 1000.

Arad, din ședința Consiliului eparhial dela 30 Iulie 1938.

Consiliul eparhial ort. rom.
din Arad.

Concurs de burse pentru studenții Academiei teologice din Arad.

Se publică concurs pentru 15 (cincisprezece) burse à 8.000 (optmii) lei, anual, pentru studenții cari se vor înscrie în anul școlar 1938 | 39 în cursul prim al Academiei teologice din Arad.

Petiționarii vor înainta cererile până la 1 Septembrie a. c. însoțite de următoarele acte:

1. Diploma de bacalaureat, sau cea de Seminar teologic, sau de Școală normală cu 8 clase.
2. Extras de botez dela oficiul parohial, eliberat în timpul cel mai recent.
3. Certificat de moralitate dela oficiul parohial la care aparține petiționarul.
4. O copie de pe fișa personală a petiționarului, eliberată de Direcțiunea școlăii, unde a absolvat.
5. Certificat medical.
6. Certificat despre starea materială a părinților.
7. Certificat despre situația militară, dacă este înrolat.

Arad, din ședința Consiliului eparhial dela 30 Iulie 1938.

Consiliul eparhial ort. rom. Arad.

1—3

Nr. 6598/1938.

Comunicat.

Ministerul Cultelor și Artelor, cu adresa No. 32.376/938, Ne aduce la cunoștință că Ministerul Muncii, Sănătății și Ocrotirilor Sociale, organizează, cu începere dela 1 August a. c., o *campanie sanitară*, care are în vedere să amelioreze situația sanitară rurală în toate domeniile.

Având în vedere că chestiunea sanitară a credincioșilor noștri trebuie să fie una din preocupările principale ale Bisericii:

Invităm pe Cucernicii preoți să sprijine acțiunea întreprinsă de acel Minister și anume prin predici și conferințe.

Arad, la 29 Iulie 1938,

† *Andrei*
Episcop.

Mihal Păcățianu
cons. ref. eparhial.

Nr. 6757 | 1938.

Comunicat.

În legătură cu despăgubirea organizațiilor bisericești pentru pierderile suportate, în urma legii pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane din 1934, în Monitorul Oficial Nr. 172 de dd. 23 Iulie a. c. a fost publicată următoarea

Lege

pentru modificarea unor dispozițiuni cuprinse în decretule-legi cu Nr. 1550 din 1936, publicat în Monitorul Oficial Nr. 157 din 11 Iulie 1936 și Nr. 2848

din 1937, publicat în Monitorul Oficial Nr. 168 din 24 Iulie 1937.

Art. 1. Emisiunea rentei de 4 jumătate la sută pentru acoperirea pagubelor suportate de organizațiile bisericești și culturale, prevăzute de decretule-legi Nr. 1550 din 1936 și Nr. 2848 din 1937, se va face suspendarea amortimentului până la 31 Martie 1939, dată până la care toate actele depuse, prin care se constată pagubele suportate, trebuie să fie verificate. În cursul exercițiului 1938—39 la rentele emise se va plăti numai cuponul.

Art. 2. Se fixează ca ultim termen data de 1 Ianuarie 1939, până la care se mai pot primi la Ministerul Finanțelor pentru verificare, actele Organizațiilor prin care se face dovada pagubelor suportate în urma legii pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934.

Organizațiunile cari nu vor prezenta actele necesare până la această dată, pierd dreptul acordat prin decretule-legi Nr. 1550 din 1936 și 2848 din 1937, de a fi despăgubite.

Arad, la 4 August 1938.

† *Andrei*
Episcop.

Nr. 6704 | 1938.

Comunicat.

Atragem atențiunea credincioșilor, cari doresc a participa la pelerinajele din 6 și 15 August a. c. la Mănăstirea H. Bodrog, că în conformitate cu dispoziția Nr. 117735 de dd. 29 Iulie a. c. a Direcțiunii Generale C. F. R. pot beneficia de 43% reducere în grupuri de minimum 8 persoane și 60% pentru cel puțin 31 persoane, achitând taxele pentru dus-întors la stația de plecare și numai asupra tarifului de tren de persoane.

CertIFICATELE de reducere se pot obține dela stația Arad, unde se va prezenta un tablou, în dublu exemplar, de numele și adresele celor ce formează grupul.

Arad, la 3 August 1938.

Consiliul Eparhial ort. român.

Ad. Nr. 6304 | 1938.

Comunicat.

Deoarece comunicatul Nr. 6304/1938 a apărut în Nrul 31—32 de dd. 31 Iulie a. c. a organului eparhial și unele greșeli, comunicatul se publică acum rectificat:

Consiliul eparhial l-a angajat, din ședință, pe dl Silvestru Rafiroiu din Timișoara II. piața Coroniei, Nr. 1. et. II., de arhitect consistorial. Atribuțiile d-lui arhitect se fixează în următoarele:

I. Va revizui toate planurile, devizele cu privire la construcțiile bisericești din Eparhie, cari se vor trimite de Consiliul eparhial și va face recepțiunea tuturor lucrărilor, a căror planuri și devize vor fi fost revizuite de numitul arhitect;

II. La cererea parohiilor va întocmi planuri, de-

vize referitor la zidiri, sau reparații de biserici, case parohiale și alte construcții bisericesti;

III. va face evaluări și expertize atât parohiilor, cât și Episcopiei.

Onorarul arhitectului, care va fi achitat de antreprenor, se stabilește astfel:

a) pentru lucrările din punctul I:

în valoare până la	200000 Lei . .	2500 Lei.
" " "	500000 Lei . .	1 și 1/2%
" " "	1000000 Lei . .	1%
" " "	5000000 Lei . .	0.75%
" " peste	5000000 Lei . .	0.50%

b) pentru lucrările din punctul II:

în valoare până la	1000000 Lei . .	5%
" " "	3000000 Lei . .	4 și 1/2%
" " peste	3000000 Lei . .	4%

Acest onorar se va plăti pentru construcțiile noi; dacă se vor face reparații, transformări etc. onorarul va fi

în valoare până la	500000 Lei . .	6%
în " peste	500000 Lei . .	5 și 1/2%

c) pentru lucrările din punctul III:

în valoare până la	200000 Lei . .	2000 Lei
în " peste	200000 Lei . .	3000 Lei,

dacă se cere numai certificat de evaluare; dacă se cer și planuri, hărți și devize onorarul va fi, pentru imobile:

în valoare până la	2000000 Lei . .	0.50% din preț,
în " peste	2000000 Lei . .	0.30% din preț.

În onorarul amintit se cuprind și spesele de călătorie, dacă parohia nu este îndepărtată de Centru; dacă depărtarea este mai mare și anume pentru parohiile din județul Arad 100—120 Km. dus și întors dela Arad, iar pentru cele din Banat 100—120 Km. dus și întors dela Timișoara, se vor plăti și spesele efective de călătorie pe C. F. R. cl. II-a.

Arad, la 6 Iulie 1938.

Consiliul eparhial ort. român.

Publicațiune.

Pentru aurirea iconostasului, vopsirea scaunelor, repararea gardului și vopsirea lui publicăm licitațiune verbală pe ziua de 21 August a. c. în sala de învățământ din *Cicir*, la orele 15 p. m.

Condițiuni:

1. Se admit numai auritori autorizați, respective maștrii zidari diplomați.
2. Condițiunile la oficiul parohial.
3. Spesele de deplasare nu se plătesc.
4. Dacă licitația nu va avea rezultat, lucrările se vor angaja prin bună învoială.

Consiliul Parohial

Posta Administrației. Onor. Oficiu parohial ort. rom. Cicir, este rugat a ne administra costul publ. prezente de 140 Lei, și costul publicației din Nr. 27—28 din 3 Iulie, de 180 Lei.

Publicație de licitație.

Consiliul parohial ort. rom. din *Mocrea*, în baza planului și devizului aprobat de Ven. Cons. Epar. cu Nr. 6199/1938 publică licitație minuendă cu oferte închise și verbale, pentru edificarea din nou a bisericii din localitate.

Planul, devizul și condițiunile de licitație se pot vedea zilnic la oficiul protopresbiteral din Ineu dela ora 8—12 a. m.

Licitația se va ținea în ziua de 21 August ora 11 după sf. Liturghie, iar dacă licitația va fi fără rezultat se va ținea în 28 August acelaș oră.

Garanța este de 10% în numerar sau în efecte garantate de Stat.

La licitație pot participa numai concurenții cari posedă brevet de arhitect, conductor-arhitect și maștri-conducători.

Licitanții nu pot pretinde spese de deplasare.

Spesele planului și devizului le va suporta cel ce va lua lucrarea.

Cons. par. fără considerare la rezultatul licitației își rezervă dreptul de a încredința lucrările antreprenorului care prezintă mai multă garanță.

Mocrea, la 31 Iulie 1938.

Consiliul parohial.

Publicație de licitație

În ziua de 18 August 1938 ora 16 se va ținea licitație publică verbală pentru continuarea unor lucrări de zidărie și tâmplărie dela *Casa Culturală* a bisericii din *Măsca*.

Devizul, planul și caietul de sarcini se pot vedea la oficiul parohial din *Măsca*.

Consiliul Parohial.

Concurs

Pentru ocuparea postului de cantor bisericesc la biserica ort. rom. din *Recaș* se deschide Concurs, pe lângă următoarea dotațiune și datorințe:

- 1) 8 (opt) jughere pământ arător, de clasa primă (lângă Baga), primite în urma reformei agrare.
- 2) Eventualele venituri dela înmormântări și alte slujbe obveniende.

Alesul este dator: 1) a instrui elevii școlii primare la răspunsurile liturgice, pe una și două voci. Cei ce vor putea dovedi, că au capacitatea de a înființa cor, vor fi preferați. 2) a învăța pe elevii eș și din școală să cânte glasurile în strană, dacă va avea elevi capabili.

3) Dările toate după pământ le suportă alesul. Postul este de a se ocupa la 1. Octom. 1938. Cei ce doresc a concura la ocuparea acestui post să-și înainteze cererea dimpreună cu toate actele ce le posedă și a se prezenta în sfânta biserică, spre a-și arăta dexteritatea în cant și tipic.

Cererea cu actele se trimite oficiului parohial ort. rom. în *Recaș* jud. Timiș.

Recaș la 9 VIII 1938.

Consiliul parohial ort. român.

Concurs.

Conform ordinului Ven. Consiliu Eparhial Nr. —1938 pentru îndeplinirea parohiei din **Lucareț** se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în organul oficial „Biserica și Școala”.

Venitele împreunate cu această parohie sunt următoarele:

1. Una sesiune parohială constătătoare din 32 jughere.

2. Stolele legale.

3. Intregirea dela stat.

Casă parohială nu este. Sunt preferiți candidații cari au cvalificațiune învățătoarească pentru a îndeplini eventual și postul de învățător din loc. Parohia este de cl. a III-a.

Alesul va suporta toate impozitele după beneficiul său și va catehiza la școala primară fără altă remunerare.

Reflectanții conf. comunicatului Nr. 2334/1938 publicat în „Biserica și Școala” Nr. 14 a. c. vor cere aprobarea prealabilă a P. Sf. Sale Părintelui Episcop Eparhial Andrei pentru a putea concura, iar cererea de concurs cu toate actele o vor înalța Consiliului Eparhial Arad și vor cere aprobarea protopopului pentru a se putea prezenta în parohie înaltea alegătorilor pentru a cânta, respective a oficia serviciului religios și a cuvânta.

Lucareț, 8 August 1938.

ss. *Ioan Bencecan*
preot-preș.

ss. *Rusalin Coșar*
not. cons. par.

În conțelegere cu: *Iosif Goanță*, protopop, **Recaș**.

1—3

Concurs.

Consiliul parohial ort. român din **Jabăr**, protopresbiteratul **Belinț**, în conformitate cu hotărârea Ven. Consiliu eparhial, No. 4757 | 1938, publică concurs, pentru îndeplinirea parohiei devenită vacantă, prin punerea în retragere a preotului **Ioan Nicorescu**, cu termen de 30 zile, dela prima publicare în organul oficial „Biserica și Școala”.

Venitele împreunate cu acest post sunt următoarele:

1. Sesiia parohială cu intravilanul și grădina extravilană.

2. Stolele legale.

3. Intregirea salariului preoțesc dela Stat.

4. Casă parohială nu este, deci preotul ales are a se îngriji de locuință.

5. Preotul ales e îndatorat să catehizeze la școala

primară de Stat din loc și să predice regulat în sf. biserică.

6. Toate impozitele după sesiia parohială are să le plătească preotul care va fi ales.

Parohia e de clasa I și dela recurenți se recere asemenea cvalificație.

Recurenții cu considerare și la comunicatul No. 2334 | 1938, publicat în „Biserica și Școala” din 3 Aprilie a. c. vor cere învoirea prealabilă a P. S. P. Episcop eparhial Andrei, pentru a putea concura; iar cererea de concurs cu toate actele o vor înalța Ven. Consiliu eparhial și vor cere aprobarea protopresbiterului domiciliat în **Recaș**, pentru a se putea prezenta în parohie, spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorie.

Dat în ședința Consiliului parohial, ținută în **Jabăr** la 31 Maiu 1938.

Consiliul parohial.

În înțelegere cu: ss *Iosif Goanță* protopresbiter.

1—3

Publicație de concurs.

Pentru îndeplinirea postului de *diacon ceremonial* la parohia ortodoxă rămână din **Timișoara-Cetate**, se publică concurs cu termen de 30 de zile socotite dela prima apariție în organul oficial al Eparhiei, pe lângă următoarele condițiuni:

I. Viitorului diacon i se asigură următoarele venit:

1. Salariul dela Stat.

2. Câte 6000 (șase mii) Lei anual, dela parohiile din **Timișoara-Fabrică** și **Timișoara-Cetate**. Contribuția din partea parohiei **Timișoara-Fabrică** va înceta deodată cu inaugurarea catedralei din **Timișoara-Cetate**.

3. Stolele legale, după serviciile din parohie, unde va fi învitat.

II. Obligațiune:

1. Va servi deocamdată în sfânta biserică din **Timișoara-Fabrică**, totdeauna când va fi învitat de protopop, sau de preoții locului, precum și la toate serbările naționale și alte serbări oficiale.

2. Va catehiza la școala primară din **Timișoara-Cetate**, eventual și la alte școli din localitate, unde va fi repartizat de protopopul locului.

3. Recurenților și se cere să aibă cvalificațiunea de *clasa primă urbană*.

4. Cel doritori a competi la acest post, se vor prezenta în vre-o **Duminecă** sau **sărbătoare**, în sfânta Biserică din **Timișoara-Fabrică**, spre a-și arăta desțoinicia în cântare și oratorie, conformându-se strict Art. 33 din Regulamentul pentru parohii, iar cererile însoțite de anexele necesare, adresate consiliului pa-

rohiat din Timișoara-Cetate, le vor înainta în termenul concursual Sfintei Episcopii din Arad.

Timișoara-Cetate, din ședința consiliului parohial, ținută la 9 Iunie 1938.

În înțelegere cu Dr. Patricle Țucra m. p. Protopopul Timișorilor.

2—3

Concurs.

În conformitate cu rezoluțiunea Ven. Consiliu Eparhial ort. rom. din Arad No. 4737/1938 se publică concurs cu termen de 30 zile, pentru îndeplinirea parohiilor I. și II. din *Chesinț*, prin alegere.

Parohia I.

VENITE:

1. Una sesiune parohială în extensiunea ei de azi de circa 32 jug. pământ arător și intravilanul parohial.
2. Stolele legale.
3. Întregirea dotației dela stat pe care parohia nu o garantează.
4. Birul uzitat, care se ia în concurs din oficiu.
5. Folosința casei parohiale pentru conducătorul oficiului parohial.

Parohia II.

VENITE:

1. Una sesiune parohială în extensiunea ei de azi, de circa 32 jug. pământ arător și intravilanul parohial.
2. Stolele legale.
3. Întregirea dotației dela stat, pe care parohia nu o garantează.
4. Birul uzitat, care se ia în concurs din oficiu.
5. Pentru preotul al doilea nu este locuință. De locuință se va îngriji nou alesul.

Indatoriri:

Preoții își vor plăti toate impozitele după beneficiul preoțesc și vor catehiza elevii dela școlile primare fără altă remunerație, își vor îndeplini cu punctualitate îndatoririle, împreună cu serviciul pastoral și vor predica regulat în Dumineci și sărbători. Concurenții vor cere prealabile învoiere a P. Sf. Sale Părintelui Episcop pentru a putea concura.

Cererile de concurs însoțite de documentele necesare se vor înainta în timpul concursului Ven. Consiliu Eparhial din Arad.

Parohiile I și II. sunt de cl. I. rurală, deci dela recurenți se cere calificarea de cl. I. rurală.

Recurenții cu încuviințarea protopopului și cu respectarea dispozițiilor cuprinse în paragraful 33 din regulamentul pentru întregirea parohiilor, se vor prezenta în sf. Biserică, pentru a servi, a cuvânta și a cânta și pentru a face cunoștința credincioșilor.

Consiliul parohial.

În înțelegere cu *Traian Cibian*, protopop.

1—3

Concurs

Conform ordinului Ven. Consiliu Eparhial No. 6431 | 1938, pentru îndeplinirea parohiei din *Groși*, rămasă vacantă în urma morții preotului Ionichie Bucur se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul oficial „Biserica și Școala”.

Venitele împreună cu aceasta parohie sunt:

1. Una sesiune parohială în extinderea ei de astăzi și anume: 30 jugh. pământ arător și fânaș și una grădină în extindere de 3/4 jugh.
2. Stolele legale.
3. Întregirea dela Stat.
4. De casă parohială se va îngriji alesul.
5. Parohia e de *Clasa II-a*, dela recurenți se cere calificarea prescrisă pentru clasa II-a.

Alesul va avea să catehizeze la școala primară din loc fără altă remunerație, și să achite toate impozitele după întreg beneficiul său.

Cererile de concurs, însoțite de actele justificative, adresate Consiliului parohial ort. rom. din Groși, jud. Severin, se vor înainta Consiliului Eparhial ort. rom. din Arad, iar recurenții vor cere învoierea prealabilă a P. Sf. Sale Episcopului Eparhial pentru a putea candida și aprobarea C. Sale Păr. adm. protopopesc pentru a se putea prezenta în parohie înaintea alegătorilor, pentru a cânta, respective a oficii serviciul religios și a cuvânta.

Groși, la 31 Iulie 1938.

pr. Ioan Balint
preș. cons. parohial.

pr. Aurel Hurduban
secretar.

În înțelegere cu: *Pr. Molse Bordoș*, adm. ppesc.

1—3

Concurs

Conform rezoluțiunii Ven. Cons. Ep. Arad, Nr. 4443/1938, se publică concurs, pentru alegerea de preot, la parohia de clasa III, Berindia protopopiatul: Buteni.

I. Venite:

1. Sesiunea parohială, în extensiunea de azi, adică 8 jughere pământ arabil și 24 pământ din reformă agrară.
2. Stolele legale.
3. Intregirea dotației dela Stat.
4. Locuință în casa parohială, sub renovare.

II. Indatoriri:

1. Preotul ales, va sluji și va predica regulat.
2. Preotul ales, va catehiza regulat, fără altă renumerație.
3. Își va solvi toata impozitele după sesia par.
4. Recurenții, vor cere învoirea prealabilă a Prea Sfinției Sale Părintelui Episcop Andrei pentru a putea recurge; iar cererea de concurs adresată Consiliul parohial Berendia, împreună cu toate actele, se va înainta Ven. Consiliu Eparhial Arad, și vor cere aprobarea protopopului tractual, pentru a se putea prezenta în parohie la serviciu și înaintea alegătorilor.

Berendia, la 26 Iunie 1938.

ss. *Zostin Mihail*
preot-președinte

ss. *Ioan Lucaci*
not. cons. par.

În înțelegere cu: *Ștefan R. Lungu*, Protopresbiterul Butenilor.

2—3

Concurs

Conform rezoluțiunii Vener. Cons. Eparhial din Arad Nr. 4757 | 1938 prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima apariție în organul oficial „Biserica și Școala” pentru îndeplinirea parohiei întâia, din Comlăuș devenită vacantă prin pensionarea preotului *Ioan Stana*.

Parohia este de clasa întâia, iar extensiunea ei e fixată prin noua arondare stabilită de corporațiunile parohiale și aprobată de Ven. Cons. Eparhial sub Nr. 3590 | 1938.

Venitele acestei parohii sunt:

1. Una sesie pământ în extensiunea ei de azi, cu dreptul de pășunat.
2. Patru cănepiști aparținătoare sesiei parohiale.
3. Casă parohială cu supra edificată și grădină.
4. Retribuția de bir și stole Lei 840 anual.
5. Intregirea dotației dela stat pe care parohia nu o garantează.
6. Parohia e de clasa primă, dela recurenți se cere cvalificațiunea prescrisă pentru clasa primă.

Alesul va avea să catehizeze la școala primară de stat din loc, în clasele la care va fi repartizat de superioritatea bisericească, fără altă remunerație și să achite regulat toate impozitele după întreg beneficiul său.

Cererile de concurs, însoțite de certificatele justificative, adresate Consiliul parohial ort. rom. din Comlăuș jud. Arad, se vor înainta Cons. Eparhial ort. rom. din Arad iar recurenții vor cere aprobarea prealabilă a P. S. Sale Episcopului eparhial Andrei pentru

a putea concura și învoirea P. C. Protopop tractua pentru a se putea prezenta în Sf. Biserică din Comlăuș spre a și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorice.

Dat în ședința Consiliului parohial din 5 Iunie 1938.
ss. *Pr. Gheorghe Miha* paroh președinte
ss. *Pr. Ioan Stana* secretar adhoc.

În înțelegere cu: *Aurel Adamoviciu* protopopul Șiriei.

Concurs

În urma deciziunii Veneratului Consiliu Eparhial din Arad Nr. 4757/1938, devenind vac antă parohia I-a din *Vălcani* prin pensionarea părintelui Ștefan Opresan, pentru îndeplinirea acestei parohii se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în organul oficial „Biserica și Școala”.

Venitele împreunate cu această parohie sunt:

1. Un intravilan de cca 600 — 800 st. p.
2. Una sesiunea parohială de 30 jug.
3. Stolele legale și bir parohial un litru de grâu de fieștecare lanț și 5 litri grâu de nr. de casă.
4. Intregirea dela Stat pentru care parohia nu ia nici-o răspundere.
5. Preotul ales se va îngriji de casa parohială.
6. Preotul ales va purta impozitele toate după beneficiul său preoțesc și va fi obligat să catehizeze regulat la clasele la care va fi repartizat, fără nici o remunerație specială.

Reflecțiunile cu considerare la comunicatul Nr. 2334 | 1938 publicat în „Biserica și Școala” Nr. 14 din 3 Aprilie 1938 vor cere învoirea prealabilă a Prea Sf. Sale Părintelui Episcop Eparhial Andrei pentru a putea concura, iar cererea de concurs împreună cu toate actele o vor înainta Consiliului eparhial Arad și vor cere aprobarea protopopului pentru a se putea prezenta în parohie înaintea credincioșilor pentru a cânta respective a oficia serviciul religios și a cuvânta. Rugărilor de concurs vor fi adresate Consiliului parohial ort. rom. din Vălcani.

Vălcani, la 29 Mai 1938.

Din ședința Consiliului parohial ortodox român. Membrul Cons. parohial Dl. Eremie Popoviciu cere să se ieie la proces-verbal hotărârea Cons. parohial ca anume, cu învoirea acestui Consiliu, Părintele Ștefan Opresan a însămanțat toată sesia și a Sf. Sale este și rodul acestei sesiuni până la termenul de 1 Octomvrie 1938.

Ștefan Opresan
președinte.

Petru Iliane
notar.

În înțelegere cu Dr. Ștefan Cioroianu protopop.

Concurs

În urma deciziunii Ven. Consiliu eparhial Nr. 4895 | 1938 pentru îndeplinirea parohiei I-a vacantă din *Toracul-Mare* (Vel. Torak) Jugoslavia se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima apariție în „Biserica și Școala”.

Venitele parohiei sunt:

1. Sesiunea parohială constătoare din 30 jugh. cad. pământ arător.
2. Birul parohial, răscumpărat cu 3000 dinari.

3. Stolele legale.

4. Dotația dela Stat, pe care parohia nu o garantează.

Parohia este de cl. I. Alesul va predica regulat, va catehiza la școlile primare din loc și va plăti toate impozitele după beneficiul său.

Reflectanții cu considerare și la comunicatul No. 2334 | 1938, publicat în „Biserica și Școala” No. 14 din 3 Aprilie a. c. vor avea să ceară aprobarea prealabilă a Prea Sfinției Sale Episcopului Eparhial pentru a putea concura, iar pentru a se putea prezenta în parohie înaintea alegătorilor spre a cânta, respectiv a oficia serviciul religios și a cuvânta, vor cere aprobarea protopopului.

Cererile de concurs însoțite de actele necesare adresate Comisiei parohiale interimare din Toracul Mare, se vor înainta Consiliului Eparhial din Arad

Comisia parohială.

In înțelegere cu Gherasim Andru protopop

Concurs

Conform rezoluțiunii Ven. Consiliu Eparhial din Arad No. 4757 | 1938 prin aceasta se publică concurs cu termen *de 30 de zile* dela prima apariție în Organul oficial „Biserica și Școala” pentru îndeplinirea parohiei de cl. I. din **Drauți**, devenită vacantă prin pensionarea preotului Meletie Pop. Venitele acestei parohii sunt:

1. Uzufuctul unei sesiuni parohiale în estinderea ei de astăzi și anume: 32. jugh. parte pământ arabil, parte fânaș, cu dreptul cuvenit de pădure și pășune, precum și un intravilan de 768. stp.

2. Folosința casei parohiale de lângă Sftz. Biserică cu supra edificate și grădină.

3. Birul preschimbabil în bani și anume: 5 Lei de fum pentru cei sub 8 jugh. pământ, iar dela 8 jugh. re în sus 10 Lei, care se va achita de epitropie.

4. Stolele legale.

5. Intregirea dotației dela Stat pe care parohia nu o garantează.

6. Parohia e de clasa I-a. Dela recurenți se cere calificarea prescrisă pentru clasa I-a.

Alesul va avea să catehizeze la școala primară de Stat din loc fără altă remunerație și să achite regulat toate impozitele după întreg beneficiul său.

Cererile de concurs însoțite de actele justificative adresate Consiliului parohial ort. rom. din Drauți jud. Arad, se vor înainta Consiliului Eparhial ort. rom. din Arad, iar recurenții vor cere aprobarea prealabilă a P. S. Sale Episcopului Eparhial Andrei pentru a putea concura și învoirea P. C. Sale Păr. protopop tractual pentru a se putea prezenta în Sf. Biserică din Drauți spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorii.

Dat în ședința extraordinară a Consiliului parohial ort. rom. din Drauți, ținută la 19 Iunie, 1938.

ss. Meletie Pop

Preș. Cons. Par.

ss. Butariu Ioan

Secretar

In înțelegere cu: ss. Aurel Adamoviciu protopop.

Concurs

Conform ordinului Ven. Consiliu Eparhial Nr. 5439/1938, pentru îndeplinirea parohiei a II-a din **Beba-veche** se publică concurs cu termen *de 30 de zile* dela prima apariție în organul oficial „Biserica și Școala”.

Venitele împreună cu această parohie sunt următoarele:

1. Casa parohială.

2. Una sesiune parohială din 30 jug. și grădină aparținătoare.

3. Stolele legale.

4. Birul parohial 4000 Lei.

5. Intregirea dela Stat.

Alesul preot va plăti impozitele după venitul său prețesc și va catehiza la clasele școlii primare acolo unde va fi împărțit de autoritatea sa bisericească, fără nici o remunerație.

Reflectanții conf. comunicatului Nr. 2334 | 1938 (Vezi Biserica și Școala Nr. 14 din 1938) vor cere aprobarea prealabilă a P. S. S. Părintelui Episcop eparhial Andrei pentru a putea concura, iar cererea de concurs împreună cu toate actele o vor înainta Cons. Eparhial din Arad și vor cere aprobarea protopopului pentru a se putea prezenta în parohie înaintea alegătorilor pentru a cânta respective a oficia serviciul religios și a cuvânta.

Dat Beba-veche, la 6 Iunie 1938, din ședința consiliului parohial.

ss. Pr. Lorinț Ioan

președinte

ss. secretar

Inescifrabil

In înțelegere cu: Dr. Ștefan Clorolanu protopop

Concurs

Conform ord. Ven. Consiliu Eparhial Nr. 4913/1938, pentru îndeplinirea parohiei ort. române din **Pobda** rămasă vacantă în urma morții preotului I. Bojesco se publică concurs cu termen *de 30 de zile* dela prima apariție în organul oficial „Biserica și Școala”.

Venitele împreună cu această parohie sunt:

1. Una sesie parohială constătoare din 33 jugăre.

2. Stolele legale. Birul parohial se ia în concurs din oficiu.

3. Intregirea dela Stat.

4. De casă parohială se va îngriji alesul.

Alesul preot va suporta toate impozitele și va catehiza elevii școlii primare fără altă remunerație.

Reflectanții la această parohie cu considerare la Comunicatul Nr. 2334 | 1938 publicat în „Biserica și Școala” Nr. 14 din 3 Aprilie a. c. vor cere învoirea prealabilă a Prea Sfinției Sale Episcopului Eparhial Arad pentru a putea concura, iar cererile de concurs împreună cu toate actele și le vor înainta Consiliului Eparhial Arad și vor cere aprobarea Prea C. Părinte Protopop pentru a se putea prezenta în parohie înaintea alegătorilor pentru a cânta, respectiv a oficia serviciul religios și a cuvânta.

Pobda, 5 Iunie 1938.

ss. Pr. Andrei Jebeleanu

preș. cons. paroh.

ss. Ciurciu Eftimie

secretar

In înțelegere cu: Dr. Ștefan Clorolanu protopop